

betegnede det saaledes. Han var meget bange for Forslaget, fordi det efter hans Mening er et Indgreb i Borgernes Rettigheder, som han aldrig har set Mage til. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fejl, og jeg tror i det hele taget, man har set noget fejl paa Lovforslagets Hensigt.

Lovforslaget gaar ud paa, at Staten skal have Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner, men dog saaledes, at man for Telefonvæsenets Vedkommende straks i Lovforslaget giver Regler for, at de kunne overlades til private eller blive hos private. Naar man vil spørge, hvorfor Tiden nu er kommen til at inddrage Telefonvæsenet under Statsdrift, kan der straks ganske simpelt svares derpaa med en Henvisning til, at det er noget, der er sket, og som den høje Rigsdag har billiget. De to sidste Finanslove — ja, det gaar allerede længere tilbage — have indeholdt Bevillinger til Anlæg af Statstelefoner, dels til Forbindelse med Sverige, dels til Forbindelse med de forskellige Landsdele — Falster og Sjælland — og dels til Forbindelse med Berlin over Hamborg. Dertil har som sagt Rigsdagen givet de fornødne Bevillinger, og de have ikke mødt Modstand paa noget Sted. Med andre Ord, Staten har taget, og anset det for rigtigt at tage, de Linier i sin Haand, og det kom ganske naturligt frem derved, at Telefonen har udviklet sig paa en Maade og i et Omfang, som man ikke troede paa for tre Aar siden. Det er ganske rigtigt, at man nogle Steder har de Ulemper, der følge med daarligere Telefoner, hvorom det ærede Medlem (Bosjen) talte, blandt andet den Ulempe, at man kan høre, hvad der siges fra et helt Stift eller fra hele Landet, men saadanne Ulemper har man ikke ved Statstelefonen. Alt saadant afhænger af Anlæggets Godhed og Traadens Styrke. Nu kan man tale fra Kjøbenhavn til Berlin og langt op i Sverige, uden at nogen Tredjemand kan høre noget af Samtalen. I det hele taget gælder det om Statens Bedrifter, og jeg kan tilføje, det gælder ogsaa om en Del af de private Bedrifter, f. Eks. i Kjøbenhavn, at de ere saa gode som muligt og blive i den Grad forstærkede, at de nu ere fuldkommen betryggende, saaledes at man kan forlange Hemmelighedspligten overholdt. Det følger naturligvis af sig selv, at naar man har som Mellemled, eller staar i Forbindelse med en daarlig Telefon, kan man ikke forlange af de Folk, der skulle betjene den, at de skulle bevare Hemmeligheden, thi Tredjemand kan jo saa den tilfældig at høre. Det gælder imidlertid ikke for vore Telefoner; ved dem kan man forlange den samme Tavsheds-

pligt af de der ansatte som ved Stats-telegrafen, og jeg tror, man ubetinget bør gøre det og afstedige vedkommende, der røbe Hemmeligheder.

Jeg tror altsaa, at det er betimeligt, for ikke at sige nødvendigt, at man forhandles med Rigsdagen om, hvorledes Telefonvæsenet skulde stilles, efter at man allerede paa et Par Finanslove har faaet Bevillinger til dets Udvikling i større Stil, og som sagt, Grunden til at bringe Spørgsmaalet frem nu er den, at Telefonen, ikke blot den indenbys, og ikke blot mellem Mand og Mand, i snævrere Kredse, men ogsaa i store Træl er kommen til at træde i høj Grad i Telegrafens Sted. Selvfølgelig fungerer den paa en helt anden Maade, hvilket er vel bekendt, idet vedkommende jo taler selv og betaler for visse Tidsdele for Benyttelsen af Telefonen, medens Telegraferingen sker ved offentlig Foranstaltning. Der er altsaa stor Forskel paa Virkemaaden og ligeledes paa Fuldkommenheden, og man kan ingenlunde vente, at Telefonen skulde overflodiggøre Telegrafen. — Det maa imidlertid heller ikke glemmes, at der ogsaa er en anden Grund for Staten til at se lidt efter, om den ikke bør varetage sit Tarev over for Telefonen, og det er det store Indgreb, som Telefonen gør i Telegrafens Benyttelse og den deraf følgende Indtægtsformindskelse. Jeg har gjort Indtægtsformindskelsen op for 14 mindre Stationer, Smaabyer og Landstationer, men dog Stationer af nogen Betydning, og der er Indtægten af Telegrafen paa Grund af Telefonens Konkurrence gaaet ned til næsten det halve af, hvad den var tidligere. Naar jeg tager omtrent et lignende Antal større Stationer, Alborg, Aarhus og flere andre større Byer, saa er Indtægten der gaaet ned med omtrent en Femtedel. Det vil sige, at hidtil er det gaaet saaledes, at paa alle de Stationer, hvor Hovedbestæftigelsen har været Telegrafering eller Telefonering til nærliggende Stationer, maa nødvendigvis Indtægten gaa overordenlig ned, medens det naturligvis ikke gælder for Benyttelsen paa de større Afstande — men det er der jo ikke saa meget Tale om for de mindre Stationers Vedkommende.

Der er altsaa virkelig Grund til at se paa dette Forhold og tage det op til Behandling. Nu siger man med nogen Misforstaaelse, at dette Forslag gaar ud paa, at Staten skal overtage hele Telefonvæsenet; men det er ikke rigtigt, man maa ikke lade sig forlede af Overstriften, hvor der tales om Eneret for Staten. Forslaget forudsætter nemlig, at det private Telefonvæsen